

Ulga podatkowa na działalność badawczo- rozwojową

Working paper
wrzesień 2017 r.

ISBN 978-83-949208-0-7

KOALICJA NA RZECZ
POLSKICH INNOWACJI

Dagmara Krześcińska

Prezes

Fundacja Koalicji na rzecz Polskich Innowacji

Szanowni Państwo,

Oddajemy w Wasze ręce kolejną publikację, która powstała dzięki zaangażowaniu Partnerów Koalicji na rzecz Polskich Innowacji (KPI). Temat Ulgi na B+R jest niezwykle istotny dla wielu podmiotów i będzie pozytywnie oddziaływał na polską gospodarkę. Wdrażanie rozwiązań, które wpływają na konkurencyjność polskich firm czy realizowanych w Polsce projektów biznesowych opartych na działalności badawczo-rozwojowej, może stanowić o przewadze konkurencyjnej krajowej gospodarki oraz otworzy wiele nowych możliwości dla rozwoju innowacyjności.

Model partnerstwa publiczno-prywatnego, na którym opiera się nasza Fundacja, stwarza niezwykle możliwości łączenia potencjału ekspertów oraz praktyków z wielu dziedzin, reprezentujących różnorodne branże i sektory. Unikalne środowisko współpracy administracji, biznesu i organizacji pozarządowych wyzwala nową energię i pozwala uzyskać efekt synergii. Nasi partnerzy, działając pro bono, dostrzegają wiele korzyści, jakie daje taka współpraca i stale podejmują nowe aktywności w ramach KPI.

Cieszę się, że możemy nie tylko w ramach naszych codziennych działań, jak warsztaty, projekty edukacyjne czy grupy robocze, dzielić się wiedzą i kompetencjami. Realizowane przez nas działania mają konkretny i bardzo praktyczny wymiar zawsze odpowiadając na potrzeby interesariuszy i stymulując rozwój innowacji w Polsce.

Zachęcam do zapoznania się z publikacją przygotowaną przez Beatę Cichocką – Tylman wraz z zespołem.

Zapraszamy do dzielenia się uwagami i propozycjami dalszych działań, jakie może zrealizować Fundacja.

Życzę inspirującej lektury

Dagmara Krześcińska

Beata Cichocka-Tylman

Członek Rady Fundacji KPI
Liderka grupy roboczej ds. podatków

Dyrektor, PwC,
Innowacje i B+R, Dotacje i ulgi

Szanowni Państwo,

Fundacja Koalicja na rzecz Polskich Innowacji (KPI) od początku swojego istnienia podejmuje tematykę ulgi podatkowej na działalność badawczo – rozwojową (B+R). W ramach naszych grup roboczych, warsztatów dla naszych Partnerów, czy wcześniejszych Working Papers postulowaliśmy wprowadzenie ulgi B+R do polskiego reżimu prawnego. Słuchaliśmy tego, czego polscy przedsiębiorcy oczekiwali od tego typu rozwiązań oraz zbieraliśmy wyniki wielu dyskusji i analiz w naszych materiałach, prezentując je również w czasie konsultacji społecznych.

Aktualnie, kiedy ulga B+R ma już niemal 2 lata, a na jej 3latkę, czyli 2018 rok, szykują się bardzo korzystne dla przedsiębiorców zmiany, jesteśmy dumni, że mogliśmy być obecni w czasie tworzenia tego rozwiązania w Polsce.

Zaczynaliśmy od analizy i prezentowania najlepszych rozwiązań w zakresie ulgi B+R z innych krajów europejskich, aby zastosować je w polskiej codzienności. Podążając za rozwojem i potrzebami partnerów KPI dzisiaj skupiamy się na praktyce i tym, jak przedsiębiorcy mogą implementować ulgę B+R do swojej codziennej, operacyjnej działalności w Polsce.

Przekazujemy w Państwa ręce najnowszy Working Paper poświęcony tym, co w uldze B+R najważniejsze dla przedsiębiorców. W tym opracowaniu odpowiadamy na pytania, jak określić działalność badawczą, jak oszacować koszty kwalifikowane i w końcu, jak dokonać odpisu i skorzystać z ulgi B+R. Wyłącznie praktycznie, klarownie i wyjaśniając to, co dla przedsiębiorców może nie być do końca jasne.

Postawiliśmy sobie wyzwanie - opracować materiał, który będzie czytelny zarówno dla działów księgowości, jak i działów rozwoju, czyli dwóch obszarów funkcjonalnych, bez których ulga nie zaistnieje. Tylko ten duet może z sukcesem przygotować przedsiębiorstwo do skorzystania z ulgi B+R.

Mając nadzieję, że sprostaliśmy temu wyzwaniu, życzę Państwu przyjemnej, a przede wszystkim pożytecznej lektury.

Beata Cichocka-Tylman

Podstawa prawna i materiały dodatkowe

Akty prawne regulujące ulgę B+R to Ustawy o podatkach dochodowych (CIT i PIT) (dalej: Ustawy) oraz przepisy przejściowe z ustaw zmieniających te akty, czyli:

1. Ustawa z dn. 25 września 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem innowacyjności oraz
2. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw określających warunki prowadzenia działalności innowacyjnej;

Do dyspozycji jest też już **projekt Ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego działalności innowacyjnej** z dn. 1 sierpnia 2017 r., który wprowadzi zmiany w uldze od 2018 r.

Wielu podatników występuje również o wydanie **interpretacji indywidualnej przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej**, przy czym należy pamiętać, że moc ochronną ma ona wyłącznie wobec wnioskodawcy.

Z dodatkowych dokumentów, bez wiążącej jednak mocy prawnej, można się posiłkować następującymi:

- Podręcznik **Frascati Manual 2015**, The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities; Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development, który szczegółowo wnika w definicję B+R w niektórych sektorach.
- **Ministerstwo Finansów** opublikowało na swojej stronie internetowej **wytyczne** jeśli chodzi o rozliczanie czasu pracy pracowników. Link do wpisu: <http://bit.ly/2fv2gRm>.

Jeśli zaś chodzi o **doświadczenia zdobyte przy okazji korzystania z dotacji na projekty B+R z NCBR**, to można posiłkować się skalą poziomu gotowości technologicznej proponowaną przez NCBR do zdefiniowania badań naukowych i prac rozwojowych, dostępna tutaj: bit.ly/2uBEyS_.

Jak działa mechanizm ulgi B+R

Jedną z zalet ulgi B+R jest jej prostota. Przedsiębiorcy nie muszą opracowywać specjalnych wniosków, ani ubiegać się o zgodę na skorzystanie z ulgi. Jeśli prowadzili w danym roku podatkowym prace B+R to wykazują odpowiednie koszty w rocznym zeznaniu podatkowym. Istotny jest moment poniesienia kosztu, a nie to, jak długo trwa sam projekt B+R, czy został on zakończony, czy nie.

Sekwencja zdarzeń jest następująca:

1. Przedsiębiorca prowadził w danym roku podatkowym prace B+R, oraz
2. Ponościł z tego tytułu koszty zgodne z katalogiem kosztów kwalifikowanych wskazanym w Ustawach.
3. Koszty zostały podzielone na rodzaje, które wskazuje katalog i tak wykazane w ewidencji księgowej.
4. Podatnik wykazuje te koszty w specjalnym formularzu do rocznego zeznania podatkowego, czyli w CIT-BR.
5. W formularzu CIT-BR wskazuje:
 - Wartości poszczególnych kategorii kosztów kwalifikowanych (bez podziału na projekty, czy rodzaje badań, tylko rodzaje kosztów),
 - Zaznaczenie tylko, które z rodzajów badań prowadził przedsiębiorca, czyli badania naukowe (w podziale na ich rodzaje) i/lub prace rozwojowe. Nie trzeba w tym zakresie wykazywać podziału kwot kosztów kwalifikowanych na rodzaje badań.
6. Wykazane w formularzu CIT-BR koszty odlicza się w odpowiednim procencie, wskazanym dla danej kategorii, dodatkowo od podstawy opodatkowania. Czyli raz koszt jest rozliczony w księgach w swojej pełnej wartości, a następnie dodatkowo odliczony od podstawy opodatkowania w danym procencie. Dzięki temu ostatecznie podatnik zapłaci mniejszy podatek.

Przykład liczbowy na wartościach z projektu zmian Ustaw na 2018 rok

	Koszty kwalifikowane – wynagrodzenia	200 000* * Zaliczone w koszty działalności przedsiębiorstwa
	Podstawa opodatkowania	1 000 000
	Ulgę B+R - odpis z tytułu wynagrodzeń	100% 200 000
	Podstawa opodatkowania po dokonaniu odpisu	800 000
		
Podatek		
Bez ulgi	1 000 000 * 19% = 190 000	
Z wykorzystaniem ulgi	800 000 * 19% = 152 000	
Oszczędność podatkowa 38 000, czyli 19% z poniesionych kosztów wynagrodzeń		

Warunki skorzystania z ulgi B+R

Warunków, które należy spełnić aby skorzystać z ulgi B+R nie ma zbyt wiele. W odróżnieniu od dotacji podatnik nie składa specjalnego wniosku, który miałby podlegać ocenie, nie musi też udowadniać poziomu innowacyjności prowadzonych prac B+R. Prawo do ulgi przysługuje o ile podatnik prowadził działalność B+R zgodnie z definicjami ustawowymi, ponosił koszty kwalifikowane i spełnił pozostałe warunki wykazane poniżej. Jest to zbiór zero-jedynkowych zasad. W takim przypadku podatnik wykazuje odliczenie do ulgi w zeznaniu rocznym.

Dodatkowo warto zwrócić uwagę na kilka zasad zarządzania projektami, które wynikają z przepisów, jak na przykład to, że dla ulgi nie ma znaczenia kiedy projekt się rozpocznie, można więc kwalifikować projekty w toku. Za dany rok podatnicy rozliczają koszty poniesienie w tym roku, bez względu na jakie projekty B+R były wydatkowane.

- Wydatki zostały poniesione **na działalność badawczo-rozwojową**, zgodnie z definicją ustawową.
- Warunkiem skorzystania z ulgi B+R jest poniesienie wydatków mieszczących się w ustawowo wskazanym katalogu – **koszty kwalifikowane**.
- W prowadzonej **ewidencji księgowej wyodrębnione** zostały koszty kwalifikowane.
- Koszty kwalifikowane podlegające odliczeniu zostały **wykazane w zeznaniu**.
- Koszty kwalifikowane **nie zostały podatnikowi zwrócone w jakiegokolwiek formie**, np. dotacji.
- Brak działalności na terenie **specjalnej strefy ekonomicznej** za lata 2016-2017, zaś od 2018 roku możliwość odliczenia w uldze tych kosztów kwalifikowanych, które nie stanowią kosztów prowadzenia działalności objętej zezwoleniem na terenie specjalnej strefy ekonomicznej.
- **Odliczenie kosztów kwalifikowanych w roku poniesienia** (odliczenie przez kolejne 3 lata w przypadku straty lub gdy wielkość dochodu jest niższa od kwoty przysługujących odliczeń). (od 2017 r. - 6 lat)

Najważniejsze z punktu widzenia zarządzania projektami

- Nie ma znaczenia wynik projektu.
- Również rozpoczęte projekty.
- Dowolność w komercjalizacji wyników.
- Dowolność w zarządzaniu projektem.
- Możliwość dowolnego zakończenia projektu.
- Możliwy zespół międzynarodowy (kwalifikuje się tylko koszty ponoszone przez polską spółkę).

- Ulga **nie wymaga prowadzenia ewidencji w podziale na projekty**, a jedynie rodzaje kosztów. Niemniej jednak ewidencja w podziale na projekty daje przedsiębiorstwu ważną informację zarządczą i pozwala na bardziej elastyczne podejście do całego systemu.
- Ustawa **nie ogranicza sposobów komercjalizacji i wykorzystania wyników prowadzonych prac B+R**. Można je więc wykorzystywać we własnej działalności, jak również udostępnić innym spółkom z grupy, czy podmiotom zewnętrznym.
- Ulga pozwala na kwalifikowanie **projektów w toku**.
- **Nie ma znaczenia wynik prowadzonych badań**, czyli można kwalifikować projekty, które nie zakończyły się sukcesem, lub zostały zamknięte w trakcie realizacji. **Nie jest też ważny poziom innowacyjności**.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawach działalność badawczo – rozwojowa oznacza działalność **twórczą** obejmującą badania naukowe lub prace rozwojowe, podejmowaną **w sposób systematyczny** w celu **zwiększenia zasobów wiedzy** oraz wykorzystania zasobów wiedzy do tworzenia nowych zastosowań.

Kluczowe w tej definicji jest systematyczne prowadzenie prac B+R, co nie jest doprecyzowane bardziej szczegółowo w przepisach, ale w praktyce oznacza przynajmniej **zdefiniowanie celu projektu** badawczego i określenie jego budżetu. Drugi kluczowy element to zwiększanie zasobów wiedzy. W tym kontekście **istotny jest cel samych badań**, ważne aby powstało coś nowego, co zwiększa ogólnie dostępne zasoby wiedzy na świecie. Z definicjami i odpowiednim podziałem prac B+R mają problem zarówno przedsiębiorcy, jak i naukowcy. Trzeba pamiętać, że podejście może się różnić w zależności od sektora, rodzaju technologii, czy jej dojrzałości.

Pierwsze kroki nowego rozwiązania

Patrząc na definicję z praktycznego punktu widzenia to **badania naukowe** oznaczają **pierwsze etapy prac B+R** i ich wynikiem są pierwsze prototypy, modele potwierdzone laboratoryjnie lub w środowiskach zbliżonych do rzeczywistych. Generalnie nie kończą się jeszcze gotowym produktem, czy technologią, ale potwierdzają pomysł i budują jego szkielet oraz podstawy merytoryczne. Badania naukowe dzielą się na trzy rodzaje, czyli badania podstawowe, stosowane i przemysłowe. Oznaczają one różne stopnie gotowości technologicznej. Badania podstawowe to bardzo wczesne etapy, eksperymentalne lub teoretyczne projektu i będą się one kwalifikowały tylko jeśli zostaną zlecone jednostce naukowej.

Projektowanie i opracowanie nowego produktu/usługi

Najczęściej spotyka się jednak u przedsiębiorców badania przemysłowe, a przede wszystkim prace rozwojowe, co jest podyktowane tym, że przedsiębiorca jest zainteresowany rozwiązaniem, które będzie w stanie skomercjalizować w przewidywalnym dla niego czasie, przy możliwym do oszacowania ryzyku. Kolejne etapy, realizowane jako **prace rozwojowe**, skupiają się na **doprowadzeniu potwierdzonego pomysłu do końcowego efektu** i opracowania produktu, technologii, usługi, czy procesu. Ten etap oznacza kolejne testy, zwiększanie skali, weryfikowanie pomysłu w środowisku naturalnym, jak również wszelkie projekty pilotażowe i demonstracyjne.

Nie ma narzuconej kolejności w realizacji poszczególnych rodzajów badań. Projekt może polegać tylko na przeprowadzeniu jednego rodzaju, albo obu, badania mogą się toczyć liniowo, lub równolegle, zaś po prosach rozwojowych, można wrócić do badań naukowych. Przedsiębiorca prowadzi więc projekt zgodnie ze swoją specyfiką i potrzebami.

**Badania naukowe:
podstawowe, stosowane i
przemysłowe**

Prace rozwojowe

Badania podstawowe

oryginalne prace badawcze, eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne **kwalifikowane, gdy zlecone jednostce naukowej**.

Badania stosowane

prace badawcze podejmowane **w celu zdobycia nowej wiedzy**, zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce.

Badania przemysłowe

badania mające na celu **zdobycie nowej wiedzy** w celu opracowywania nowych produktów, procesów i usług lub wprowadzania znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów i usług (np. budowa prototypów w środowisku laboratoryjnym).

Prace rozwojowe

Nabywanie, łączenie, kształtowanie i **wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności** do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów i usług. Opracowywanie **prototypów i projektów pilotażowych oraz demonstracje**, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania.

Czasami łatwiej spojrzeć od drugiej strony i zastanowić się co się NIE KWALIFIKUJE. Pracami B+R NIE SĄ rutynowe i okresowe zmiany wprowadzane do produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, istniejących usług oraz innych operacji w toku, nawet jeżeli takie zmiany mają charakter ulepszeń.

Przypadek szczególny – prace B+R, a rozwój oprogramowania

Chcielibyśmy poświęcić nieco więcej uwagi jednemu z typów prac B+R, czyli rozwoju oprogramowania. KPI prowadzi grupy robocze zajmujące się m.in. tematyką IT, patentowania software'u etc., gdzie zagadnienia związane z rozwojem, zmianami, tworzeniem oprogramowania i wszelkimi aspektami związanymi z tym procesem są szczegółowo omawiane, nie tylko przez branżę IT.

Warto przypomnieć, że wspomniany wcześniej Frascati Manual 2015 podaje szczegółową specyfikację co powinno, a co nie powinno, być traktowane jako prace B+R w tej dziedzinie (tłumaczenie własne z oryginalnego tekstu):

Do B+R w obszarze IT należy zaliczać:

1. Rozwój nowych systemów operacyjnych lub języków.
2. Rozwój technologii związanych z Internetem – projektowanie i wdrożenie nowych wyszukiwarek w oparciu o oryginalne technologie.
3. Rozwiązywanie konfliktów występujących pomiędzy hardwarem i softwarem wynikające z procesu.
4. Re-engineering systemu lub sieci.
5. Tworzenie nowych lub bardziej efektywnych algorytmów bazujących na nowych technikach.
6. Tworzenie nowych i oryginalnych technik szyfrowania lub bezpieczeństwa.
7. Prace rozwojowe ukierunkowane na wypełnienie luk w wiedzy technicznej będące niezbędnym krokiem w procesie tworzenia programu lub systemu.

Do B+R w obszarze IT nie należy zaliczać:

1. Czynności rutynowych związanych z oprogramowaniem niepociągających ze sobą postępu naukowego czy technicznego ani wyeliminowania niepewności o charakterze technicznym.
2. Tworzenie aplikacji biznesowych i systemów informatycznych na podstawie znanych metod i istniejących narzędzi informatycznych.
3. Dodawania funkcjonalności dla użytkowników do istniejących aplikacji.
4. Tworzenia stron internetowych lub oprogramowania używając istniejących narzędzi.
5. Stosowania standardowych metod szyfrowania, weryfikacji bezpieczeństwa oraz testów integralności.
6. Customizacji produktów pod konkretne użytkowanie, chyba, że podczas tego procesu rozwijana jest wiedza, która znacząco poprawia bazę systemu.
7. Rutynowego usuwania błędów (debugging), chyba że jest to wykonywane w celu zakończenia eksperymentalnego procesu rozwojowego.

Ważna zmiana od 2018 r.

Zgodnie z projektem zmian do Ustaw, od 2018 roku będą kwalifikowane nie tylko wynagrodzenia pracowników, ale również umowy o dzieło i zlecenie, na podstawie, których wykonywano czynności w ramach projektu B+R.

To kluczowa zmiana dla tego obszaru, gdzie zwyczajowo eksperci świadczą usługi w oparciu o inne umowy, niż umowy o pracę. Zdecydowanie spowoduje to znaczący wzrost zainteresowania firm rozwijających oprogramowanie.

Nadal jednak nie będą kwalifikowane faktury, czyli forma posiadania własnej działalności gospodarczej i wystawianie faktur dla odbiorcy usług.

W przypadku projektów badawczych, które rozwijają oprogramowanie, trudnością jest udowodnienie prowadzonych prac. Zapis elektroniczny, w przeciwieństwie do fizycznego wynalazku, nie jest czymś co można łatwo okazać w czasie kontroli urzędu skarbowego.

Z tego powodu odpowiednie ewidencjonowanie przebiegu i postępu rzeczowego tego typu projektów będzie tu kluczowe.

W ramach tego typu ewidencji przedsiębiorcy wykazują karty projektów, z ich pierwotnymi założeniami, ewidencję czasu pracy pracowników z wykazaniem godzin i równie często wykonanych czynności, notatki i podsumowania z realizacji kamieni milowych, raporty z testów i wdrożeń.

Od czego rozpocząć definiowanie prac B+R

Z dużym prawdopodobieństwem można założyć, że przedsiębiorstwo realizuje prace B+R, jeśli:

- Rozwija nowe produkty i usługi lub ulepsza już istniejące.
- Pracuje nad rozwojem cyklu produkcji.
- Patentuje lub pozyskuje wzory użytkowe.
- Opracowuje wynalazki, w tym poprzez prototypy fizyczne, prace laboratoryjne, symulacje i obliczenia, nowe receptury, czy leki, a w przypadku oprogramowania nowe algorytmy, techniki, systemy informatyczne.
- Rozwija i zmienia swoje procesy, wprowadzając w ich zakresie nowe metody i narzędzia.
- Opracowuje linię produkcyjną w mniejszej skali, prowadzi na niej testy i badania i następnie w oparciu o zdobytą wiedzę, rozwija nowe rozwiązania technologiczne lub produktowe.

Na co – czyli koszty kwalifikowane

Zgodnie z projektem zmian do Ustaw od 2018 roku do ulgi będzie kwalifikowane **6 głównych kategorii kosztowych** zgodnie z poniższą grafiką. Ważne, że jest to katalog zamknięty. Jeśli więc przedsiębiorstwo prowadzące działalność B+R ponosi inne koszty np. usług zakupowanych od innych podmiotów niż jednostki naukowe, to niestety nie będzie mogło ich rozliczyć. W aspekcie księgowym rozliczania ulgi B+R kluczowe jest odpowiednie ujęcie momentu poniesienia

danego kosztu, czyli prawidłowego określenia czy poniesiony koszt może zostać ujęty podatkowo dla celów ulgi B+R i odliczony na tej podstawie w danym roku. W tym kontekście należy zauważyć, że z możliwości odliczenia w danym roku nie musi wykluczać taki fakt jak np. to że umowa zakupowa jest wciąż otwarta czy projekt objęty dotacją nie został rozliczony.

Za rok 2016 i 2017

Uprzywilejowanie dla CBR – dodatkowe kategorie kosztów*

Płace i składki pracowników oraz dotyczące usług wynikających z umów o dzieło lub zlecenia w części w jakiej czas przeznaczony na realizację B+R pozostaje w ogólnym czasie pracy pracownika lub w czasie przeznaczonym na wykonanie usługi.

Tylko umowy o pracę, bez umów zleceń i o dzieło.

Nabycie materiałów i surowców bezpośrednio związanych z prowadzoną działalnością badawczo-rozwojową. **Nabycie niebędącego środkami trwałymi sprzętu specjalistycznego**, w szczególności naczyń i przyborów laboratoryjnych oraz urządzeń pomiarowych.

Tylko materiały i surowce, bez sprzętu specjalistycznego.

Ekspertyzy, opinie, usługi doradcze i usługi równorzędne, świadczone lub wykonywane na podstawie umowy przez jednostkę naukową, a także nabycie od takiej jednostki wyników badań naukowych.

Nieznacznie inne brzmienie. Interpretacje indywidualne wytyczały zasadę zakupu tylko od jednostek naukowych. Jeden wyrok sądu umożliwiający jednak zakup od dowolnych jednostek (w trakcie uprawomocnienia).

Zakupowane od dowolnych jednostek. Również wiedza techniczna i patenty lub licencje na chroniony wynalazek.

Odpłatne korzystanie z **aparatury naukowo-badawczej** wykorzystywanej wyłącznie w prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej, jeżeli to korzystanie nie wynika z umowy zawartej z podmiotem powiązanym z podatnikiem.

Odpisy amortyzacyjne od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wykorzystywanych w prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej, z wyłączeniem samochodów osobowych oraz budowli, budynków i lokali będących odrębną własnością.

Również odpisy od budowli, budynków i lokali z odrębną własnością.

Koszty uzyskania i utrzymania patentu, prawa ochronnego na wzór użytkowy, prawa z rejestracji wzoru przemysłowego.

Kategoria dotyczyła tylko małych i średnich przedsiębiorstw.

*Mogą one wynieść max. 10% przychodów z tytułu działalności B+R

Wysokość Ulgi B+R

Wielkość odpisów rośnie sukcesywnie od 2016 roku, gdy ulga została wprowadzona, zwiększając tym samym atrakcyjność schematu dla przedsiębiorców. Dodatkowy odpis jest wyrażony w przepisach procentowo i oznacza dodatkową część kosztów kwalifikowanych odliczanych od podstawy opodatkowania, jak zobrazowaliśmy na przykładzie liczbowym w części poświęconej mechanizmowi ulgi B+R.

W 2018 r. wszyscy przedsiębiorcy mają mieć prawo do **100% odpisu**, a więc ich **korzyść podatkowa wyniesie 19%!*** Można więc powiedzieć, że pracownicy wykonujący prace B+R będą teraz o 19% tańsi.
*zakładając 19% stopę podatkową

W celu lepszego zobrazowania wpływu zmian odpisów na korzyść przedsiębiorcy weźmy przykład wynagrodzeń. Załóżmy, że przedsiębiorca w każdym roku wydał na pracowników wykonujących projekty B+R 1,2 mln PLN.
Przy tej wartości kosztów miałyby następujące odpisy z tytułu Ulgi B+R i następujące korzyści liczone jako porównanie wartości korzyści do wartości poniesionych kosztów (zakładając 19% stopę podatkową):

2016 r. – odpis **30%**, czyli 360 tys. PLN – korzyść na kosztach **5,7%**

2017 r. – odpis **50%**, czyli 600 tys. PLN – korzyść na kosztach **9,5%**

2018 r. – odpis **100%**, czyli 1,2 mln PLN – korzyść na kosztach **19%**

Centra Badawczo – Rozwojowe (CBRy) będą posiadały prawo do jeszcze wyższego odpisu i wyniesie 150% z wyjątkiem tylko w kategorii kosztów związanej z ochroną praw własności przemysłowej, gdzie duzi przedsiębiorcy będą mogli odpisywać dodatkowo 100%. Dotychczas CBRy korzystały z ulgi na takich samych zasadach, jak inni przedsiębiorcy, w zależności od swojej wielkości.

Zasada dokonywania odliczeń przy przesuniętym roku podatkowym

Podatnicy z przesuniętym rokiem podatkowym dokonują odpisów wg zasad obowiązujących w roku podatkowym, za który dokonują odliczenia.

Przykład: podmiot dokonujący odliczenia za 2016 r. a kończący rok podatkowy 30 kwietnia, do wydatków poniesionych na działalność B+R do 30 kwietnia 2017 r. stosuje przepisy, w tym limity odliczeń, obowiązujące w 2016 r. – tj. odpowiednio 10%, 20% i 30%.

		Dodatkowa wielkość odpisu		
Rodzaj kosztów kwalifikowanych	Rodzaj podmiotu	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Koszty personelu	 Dowolny podmiot	30%	50%	100%
	Tylko umowy o pracę			
Pozostałe koszty kwalifikowane	 Małe i średnie przedsiębiorstwa	20%	50%	100%
	 Duże przedsiębiorstwa	10%	30%	
		 Centra badawczo-rozwojowe	-	-
		Na zasadach ogólnych jak przedsiębiorcy		*Ochrona własności przemysłowej dla dużych przedsiębiorstw – 100%

Nowe możliwości dla Centrów Badawczo-Rozwojowych

Status Centrum Badawczo-Rozwojowego jest nadawany przez Ministerstwo Rozwoju na mocy ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1710 oraz z 2016 r. poz. 1206.) Projekt Ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego działalności innowacyjnej z dnia 1 sierpnia 2017 r. zakłada zmiany umożliwiające ubieganie się o Status CBR szerszej grupie podmiotów oraz zwiększenie preferencji podatkowej z tytułu Ulgi B+R.

*W 2018 r. przedsiębiorcy posiadający Status CBR mają mieć prawo do **150%** odpisu**, a więc ich **korzyść podatkowa wyniesie 28,5%!*** Usługi świadczone przez takiego przedsiębiorcę mogą być tańsze o 28,5%.*

* Zakładając 19% stopę podatkową;

** Wyjątek – ochrona własności przemysłowej dla dużych przedsiębiorstw – 100%;

Kryteria do objęcia przedsiębiorcy Statusem CBR

O Status CBR może ubiegać się przedsiębiorca, jeżeli:

- przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych wyniosły co najmniej:
 - **5 mln PLN** oraz przychody ze sprzedaży wytworzonych przez siebie usług badawczo-rozwojowych i usług lub praw własności przemysłowej stanowią **co najmniej 20% przychodów netto**;
 - **2,5 mln PLN** i są niższe niż 5 mln PLN oraz przychody ze sprzedaży wytworzonych przez siebie usług badawczo-rozwojowych i usług lub praw własności przemysłowej stanowią **co najmniej 70%** przychodów netto;
- **Stosowane są przepisy o rachunkowości**;
- **Nie zalega z zapłatą podatków** oraz składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne;
- Sprawozdanie finansowe podlega **badaniu przez biegłego rewidenta**;

Korzyści z posiadania statusu CBR

Zwolnienie z **podatku od nieruchomości** oraz **podatku rolnego i leśnego**

Możliwość łatwiejszego **pozyskania funduszy z programów publicznych** na rozwój innowacyjności

Zwiększone korzyści z tytułu korzystania z **Ulgi B+R**

Większa efektywność ekonomiczna działania

Obecnie w Polsce funkcjonuje **tylko 40 podmiotów** posiadających status Centrum Badawczo-Rozwojowego (stan na 11 sierpnia 2017 r.)

Interesujące interpretacje indywidualne

W przypadku **pracownika** zatrudnionego w celu realizacji działalności badawczo-rozwojowej, który **częściowo wykonuje czynności w ramach działalności badawczo-rozwojowej**, a częściowo czynności innego rodzaju, **koszty jego zatrudnienia należy zaliczyć w odpowiedniej części** do kosztów kwalifikowanych.

Interpretacja z sierpnia 2017 r.

Koszty uczestnictwa w szkoleniach i konferencjach (podniesienie umiejętności pracowników), **koszty delegacji** (oraz wizyty studyjne do zakładów produkcyjnych), które dotyczą **pracowników zatrudnionych w celu realizacji działalności badawczo-rozwojowej** są kosztami kwalifikowanymi.

Interpretacja z grudnia 2016 r.

Badania rynku (nad odbiorem wyglądu produktu, jakości kampanii reklamowych itp.), które pozwalają uzyskać lepszą pozycję na rynku, zwłaszcza w porównaniu z największymi konkurencyjnymi producentami na świecie oraz dogłębna **analiza stanu prawnego** na rynkach zagranicznych **stanowią działalność badawczo-rozwojową**.

Interpretacja z grudnia 2016 r.

Prace związane z **tworzeniem i projektowaniem nowych, zmienionych lub ulepszonych dodatków/rozszerzeń do gier**, w tym także niedostępnych wcześniej elementów/funkcjonalności gry, które mają na celu urozmaicenie i ulepszenie rozgrywek użytkownikom, a niekiedy także zmianę charakteru gry **stanowią prace rozwojowe**.

Interpretacja z lutego 2017 r.

Odliczenie **kosztów zatrudnienia** pracowników faktycznie uczestniczących w działalności B+R dotyczy wyłącznie tych kosztów zatrudnienia tych pracowników, których zatrudnienie w celu działalności B+R **wynika z dokumentacji posiadanej przez spółkę** (warunek formalny).

Interpretacja z lipca 2017 r.

Uprawnienie do skorzystania z odliczenia ulgi B+R przysługuje również podmiotom wykonującym prace B+R **na zlecenie spółek z grupy (podwykonawstwo)**, otrzymujących wynagrodzenie z tego tytułu na podstawie metody **koszt plus marża**.

Interpretacja z marca 2017 r.

Moment odliczenia dla celów ulgi B+R kosztów prowadzonych prac rozwojowych kapitalizowanych podatkowo do wartości początkowej WNiP **nie jest niezależny od ujęcia tych kosztów dla potrzeb podatkowych**.

Interpretacja z lipca 2017 r.

Limity odliczeń uzależnione od wielkości przedsiębiorstwa dokonującego odliczenia w ramach ulgi B+R **należy odnosić do danego przedsiębiorstwa**, bez uwzględnienia jego powiązań kapitałowych i wielkości spółek należących do tej samej grupy kapitałowej.

Interpretacja z lipca 2017 r.

Jak przygotować się do skorzystania z ulgi B+R

Przygotowanie do ulgi – poszczególne kroki

- Zmapowanie działalności B+R w przedsiębiorstwie.
- Wystąpienie o indywidualne interpretacje jeśli dotyczy.
- Pozyskanie potencjalnie opinii jednostki naukowej.
- Wydzielenie kosztów kwalifikowanych w księgach rachunkowych.
- Wypełnienie formularza CIT-BR.
- Archiwizacja dokumentacji na potrzeby potencjalnych kontroli – 5 lat następujących po roku podatkowym, za który dokonano odliczenia.

Przepisy nie narzucają na podatnika specjalnych wymogów odnośnie, na przykład zakresu dokumentów, które podatnik będzie musiał przedstawić w czasie kontroli. Istnieje właściwie tylko jeden warunek techniczny – posiadanie w księgowości wydzielonych kosztów kwalifikowanych do ulgi B+R.

Podatnik, aby móc skorzystać z ulgi, musi przedstawić poszczególne pozycje kosztowe w rocznym sprawozdaniu CIT-BR, który jest załącznikiem do zeznań rocznych: CIT-8, CIT-8A i CIT-8B. Czy więc do efektywnego skorzystania z ulgi wystarczy tylko posiadać odpowiednią kalkulację kosztów? Niestety, ale może być to za mało, aby w czasie kontroli odpowiednio wykazać i uzasadnić swoje prawo do skorzystania z ulgi B+R. Poniżej ekspercka propozycja autorów o zakresie potencjalnej dokumentacji do skorzystania z ulgi B+R.

Proponowany zakres dokumentów:

- **Ewidencja czasu** pracowników oraz osób zatrudnionych na umowy o dzieło lub zlecenie.
- **Postęp finansowy** – sposoby wyliczenia kosztów kwalifikowanych, szczególnie jeżeli kwalifikujemy je częściowo np. amortyzacja sprzętu. **Zasady kwalifikowania poszczególnych kosztów**, w tym wynagrodzeń – np. sposoby oddelegowywania pracowników do projektów B+R.
- **Postęp rzeczowy** – wykonywane działania B+R i ich rezultaty, ewentualny podział na projekty.
- **Zasady księgowości**, w tym sposób wykazywania wydatków kwalifikowanych do ulgi.
- Potencjalna **opinia jednostki naukowej**, o tym, że podatnik prowadzi prace B+R.
- **Indywidualne interpretacje** wydane dla podatnika.
- Odniesienie do pozyskanych dotacji, aby wykazać, że nie wystąpiło **podwójne dofinansowanie oraz że podatnik nie otrzymał zwrotu** poniesionych kosztów z innych źródeł.
- **PNT-01**, jeśli podatnik wypełniał ten formularz do GUS, aby wykazać jego zgodność z ulgą.
- **Wyliczenia uzasadniające status przedsiębiorstwa** – w znaczeniu małego, średniego lub dużego przedsiębiorstwa (ma znaczenie dla lat 2016, 2017 i w przypadku posiadania statusu CBR).
- Dokument potwierdzający **status pozyskania CBR** wraz z wymaganymi dokumentami sprawozdawczymi, jeśli dotyczy.

Autorzy publikacji

Beata Cichocka-Tylman
Dyrektor

Beata Cichocka-Tylman

beata.tylman@pwc.com

@B_Tylman

Beata Cichocka-Tylman

Marcin Sidelnik
Partner

Marcin Sidelnik

Grzegorz Kuś
Starszy Menedżer

Grzegorz Kuś

Kontakt do Fundacji Koalicja na rzecz Polskich Innowacji

biuro@koalicyadlainnowacji.pl

Zaprezentowane wyniki bazują na założeniu, że uzyskane informacje ze źródeł innych niż PwC lub KPI, są kompletne i dokładne we wszystkich aspektach. PwC oraz KPI zakłada, że uzyskane dane i odpowiedzi są zgodne z prawdą, w związku z czym nie dokonywano przeglądu lub jakiegokolwiek innej weryfikacji otrzymanych danych. Niniejsza analiza jest pewną interpretacją otrzymanych danych i nie może być traktowana jako ostateczna rekomendacja, czy też porada odnośnie wyboru metod działania lub jako sugestia w zakresie zastosowania konkretnych rozwiązań. Dokumentu tego nie należy traktować jako substytutu konsultacji z profesjonalnymi doradcami. W związku z powyższym PwC oraz KPI nie przyjmuje odpowiedzialności wobec żadnego podmiotu, który będzie bez konsultacji z profesjonalnym doradcą wykorzystywał informacje zawarte w niniejszej analizie.

© 2017 PwC Polska Sp. z o.o. oraz Fundacja Koalicja na rzecz Polskich Innowacji (KPI) Wszystkie prawa zastrzeżone. W tym dokumencie nazwa „PwC” odnosi się do PwC Polska Sp. z o.o., firmy wchodzącej w skład sieci PricewaterhouseCoopers International Limited, z których każda stanowi odrębny i niezależny podmiot prawny.

www.koalicjadelainnowacji.pl

